

משקון בית השלחין

יא-א

ואמר رب: אמר לי אדא ציידא: כך ראוי
לעשות עם דג:

כוורא — טוויא באחוה! צלה את הדג
במלח, לפי שהמלח הוא אחיו של הדג,
ששניהם נבראו מהמים.

אפיקיה — באבוח! ואחר צלייתו טוב
לייתנו במים צוננים. והמים קרוויים אביו של
הדג, שהם יצא.

מיוביל — בבריה! אוכלים את הדג בציר
השמנונית היוצאה ממנו, והציר קרווי "בנו של
הדג", כי הוא יוצא מהדגים.

אשתי עלייה, שתה אחרי אכילת הדג מים —
שם אבוח!

ואמר رب, אמר לי אדא ציידא: אדם שאוכל
כוורא, תחלוי, שחלים, וחלבא — לאחר
אכילתם ליטעון גופא, כדי לו לлечת הרבה,
ולא ליטעון פוריא, ולא ילך לישן על המיטה
מיד אחר אכילתם.

ואמר رب: אמר לי אדא ציידא: כוורא,
תחלוי וחלבא — טוב לשותות אחר אכילתם
מיא, ולא שיכרא, שיכר.

ואם אין רוץ לשותות מיא, עדיף לשותות
שיכרא, ולא חמדרא, יין.

ועל כך השיב רבא ואמר ליה: חני דגים
שמולחן היטב גמי, מתאכלי במועד עצמו
אגב איצצא, כשסוחט המלח מהן. היה
והסחיטה מרככת את הדג ועושה אותו ראוי
לאכילה. ולכן מותר לכובשן במועד⁽²²⁸⁾.

בי הא דמצינו אצל שמואל, שעבדו עשו ליה
שיתין איצצוי, רחצו וסחטו את הדג שישים
פעמים, עד שנהייה ראוי לאכילה מלחמת
הסחיטות המרובות, ואכלו אותו ללא בישול.

וכן אירע אצל רבא, כאשר איקלע לבוי ריש
גולותא. עבדין ליה שיתין איצצוי, ואכל.
רוזאיםanno ששייך לאכול דג שנמלח הרבה,
על ידי רחיצה.

רב איקלע לבוי רב שפיר במועד. אייתו
לקמייחו הביאו לפניהם ההוא בורא, דג
שהיה עשוי: **תילתא ביישולא**, שלישי ממנו
היה מבושל, **תילתא מילחאה**, שלישי מלוחה,
והמלחאה כללה רחיצה וסחיטה, **תילתא**
טוויא, ושליש צליוי.

אמר رب: אמר לי אדא, שהיה ציידא: כוורא
— סמוך למיסרחה מעלי!

כלומר, טוב לאכול את הדג כשהוא קרוב
לסוף הזמן שיסיריה, יותר מאשר לאוכלו
בזמן הקרוב לצידתו⁽²²⁹⁾.

הדרן על משקון בית השלחין

ובבב' הגרא"א [שם] נראה לכוארה, שאיפלו
אין המלחאה כלל לצורך המועד, מותר.

229. כתבו התוס', שבזמן הזה אין מחזיקים כן,
יתכן ששנחתנו הטבעיים בעין זה, כמו עוד
רפואיות שנזכרו בוגרא, שאין מועילות בזמנינו.
עכ"ד. ועיין בעין זה במשנ"ב [קעג ג].

228. וכך על פי שעה יכול הוא כבר לברר
איזה דג רוצה למאכלו, מכל מקום, הוואיל ומון
התורה אין עיבוד באוכליין, ואין איסור במלחאה
זו אלא מדרבן, הקילו חכמים למלוח כולם כל
זמן שאין מכורר דבר זה. מגן אברהם על פי
השעה"צ [ל].